

Spoločnosť Artem a
Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Pavel Pop

Pocta

Warhol, kombinovaná technika, 2016

Kandinskij, kombinovaná technika, 2015

Bratislava je jedným z centier mimoriadnych a významných výstav, nielen pre Slovensko. Umenie, ktoré predstavujú jej galérie a výstavné siene má osobitú hodnotu a atmosféru. Vytvára tak unikátny priestor v strede Európy tvoriť pohľad na umeleckú hodnotu, ktorý je najmä dnes mimoriadne zložitý.

Výtvarné umenie je krásou dneška. Predstavuje časť z neznámeho sveta pocitov a vnemov, ktorú nepoznáme, ale tušíme. Obdivujem veľkosť a rozsiahlosť umeleckého programu Pavla Popa. Jeho dielo patrí medzi tie mimoriadne, s ktorými sa stretávame zriedka. Skvelá technologická príprava a zručnosť, istota kresebnej skratky, originalita a jedinečnosť. Bratislavský hrad čoraz častejšie víta osobnosti. Výstava Pavla Popa predstavuje to umenie, s ktorým sa stretnúť, je zážitkom.

Ľuboslav Moza

Akademický grafik Pavel Pop sa narodil 1. decembra 1948 v Starej Pazove. Vo svojej výtvarnej tvorbe vyvíja koncept, ktorý odborná kritika pomenovala imaginatívnym realizmom. Vyštudoval grafiku na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave roku 1975. Členom Združenia výtvarných umelcov Vojvodiny (ULUV) sa stal roku 1977.

Ako bratislavský žiak vynikajúcich umelcov Albína Brunovského a Vincenta Hložníka vypracoval si výtvarnú poetiku, ktorá má prevahu aj v súčasnej grafickej tvorbe na Slovensku.

Pavel Pop svoje voľné grafické listy realizované hlbokou tlačou (najčastejšie medirytom) naplnia virtuóznym kresliarskym rukopisom starých majstrov, ktorým suverénne ovláda a vytvára nadčasové, oneirické vízie umiestnené vo vzrušujúcom, harmonicky rozvírenom ireálnom priestore obrazu.

Popove grafické listy majú súčasný, ale zároveň aj tradičionalistický – čo znamená – postmoderný prízvuk, rozoznať na nich štýlové znaky manierizmu, prvky neosurrealizmu, ale zdá sa nám, že v podstate ide o romantizujúcu koncepciu, v ktorej je predsa najpodstatnejšia imaginácia. Okrem toho evidentné je autorovo poznanie aj iných umelecko-historických slohov. Napríklad na grafických listoch rozbužených formotvorných línii badať barokizujúci pátos a na niektorých tvárach akýsi renesančný nádh.

Grafická tvorba Pavla Popa sa nevzdaluje od figuratívneho podania. Dominantným motívom jeho voľných grafických listov je ženský akt, či ženská figúra, najčastejšie fragmentárne podaná. Pritomnosť ženy na Popových grafikách môžeme pochopiť v znamení tradičnej symboliky. Jeho súčasné, ženské figúry majú akýsi mýticko-prapočiatkový tajuplný ráz. Teda ženy – ústredný motív Popovej

tvorby – treba chápať v zmysle večne ženského, v zmysle ženského kozmického princípu, ku ktorému speje naša túžba po transcendentne.

Žena je symbolom inštinktívnych, iracionálnych síl a práve preto, podľa niektorých mysliteľov, väčšmi spojená s dušou sveta a s prapočiatkovými silami kozmu. Ženská krása na Popových grafikách nadväzuje na prapočiatkovú životodarnosť ženy, čo znamená, že aj erotickú náplň Popových grafických listov treba chápať v tom pôvodnom zmysle.

Teda na grafických listoch Pavla Popa najčastejšie sa z virtuózne rozohranej línie rodia fragmenty presne definovaných, plasticky modelovaných tvarov žien, ktorých krása je podľa vkusu dávno zašlých čias. Tento fakt potvrdzuje konštatáciu, že sa Pavel Pop neraz vo svojej tvorbe vracia do minulosti, preberajúc v duchu postmoderných tendencií obsahové a výrazové citácie z dejín umenia, zaraďujúc ich a inovačne prispôsobujúc svojim grafickým kompozíciami.

Pavel Pop vnáša inovácie aj do kompozičnej zostavy svojich grafických listov. Výtvarnú náráciu rovnakého obsahového a výtvarno-grafického charakteru vysvetľuje separátne v štvorčekoch a obdĺžnikoch, ktoré sú vo vzájomných vzťahoch. Ide tu vlastne o znásobenie možností simultánneho predstavenia viacerých časopriestorových vrstiev deja. Výskyt základných geometrických tvarov, akými sú kruh – znak večnosti a neba, trojuholník – znak symbolizujúci sféru ducha a štvoruholník – znak zeme a prírody, treba pochopiť ako doplnujúci komponent skrytých významov a alegoricko-asociatívnych väzieb zobrazeného.

Jeho virtuózne kresliarsky rukopis sa plne prejavuje aj v jeho cykle perokresieb inšpirovaných

a pomenovaných podľa leptov Francisca de Goyu – Desastres de la guerra. Goyove fantastické, ale predovšetkým humanistické protivojnové umelecké výjavy ako téma a výzva dostali novú, súčasnú reinterpretáciu a stvárnenie v duchu Popovej poetiky imaginatívneho realizmu na 17 kresbách Pavla Popa.

Popove nevšedné kresliarske schopnosti umožňujú bohaté zobrazenie jeho vnútorného nazerania. Estetizovaného nepokoja jeho grafických listov spravidla rezultuje harmonická krása a tajuplný súlad figuratívneho s nefiguratívnym a reálneho s ireálnym, či predstavivým.

Maľby Pavla Popa sú akoby umeleckým následkom 20. storočia – obdobia rozbitia atómu. Sú to maľby praskania a rozkladu, čím vynikajúco korešpondujú s ovzduším doby, v ktorej vznikali. Veľké plátna Pavla Popa najčastejšie kompozične vyplňajú neutrálne alebo chladné farby pozadia obrazu, na ktorom sa vďaka použitým hýrivým farbám v strede odohráva búrlivý proces rozkladu alebo zrodu. (Zrod a rozklad v svojej podstate a vizuálnom prejave sú si vlastne veľmi blízke.) Maľby Pavla Popa vznikali širokým dynamickým pohybom štetca s početnými jemnými tónmi jednotlivých farieb a v rámci umeleckého zaradenia patria do bohatej tradície abstraktného expresionizmu.

Výnimkou sú iba zriedkavé maľby, na ktorých sa objavuje figúra, alebo ukážky z Popovej „klasickej“ portrétnej tvorby.

Pavel Pop – grafik virtuózneho kresliarskeho rukopisu – je teda aj vynikajúcim maliarom.

Od roku 2008 Pavel Pop vypracoval cyklus kresieb podobizní najväčších svetových výtvarných umelcov a ich najznámejších výtvarných diel (Pablo Picasso, Salvador Dalí, Wassily Kandinsky, René Magritte, Francisco Goya, Albrecht Dürer, Leonardo da Vinci, Rembrandt a iní). Boli to obrazy menších rozmerov. Od roku 2012 Pavel Pop sa rozhodol pre maľbu väčších formátov na uvedenú tému. Veľký počet maľieb z tohto cyklu obrazov vznikol najmä v roku 2014. Výnimočná maliarska zručnosť Pavla Popa ovplyvnená postmoderným čítaním mu umožnila vzdať jedinečný hold veľkým umelcom a ich dielu.

PAVEL POP BIOGRAFIA

1948 – Narodil sa 1. decembra v Starej Pazove ako najstarší syn otca Pavla a matky Anny, rod. Topolskej. Brat Ján sa narodil v roku 1950 a brat Zdeno v roku 1955. Základnú školu skončil v Starej Pazove.

1963 – Pokračoval v umeleckom školení v Novom Sade v Strednej umeleckej škole Bogdana Šuputa. Medzi učiteľmi tu mal popredných maliarov a grafikov Mišu Nedeljovića, Ankicu Oprešnikovú a ďalších.

1968 – Študoval na Pedagogickej akadémii v Belehrade výtvarný odbor.

1969 – Začína študovať voľnú grafiku na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. V prvých dvoch ročníkoch školiteľom mu bol najmä Albín Brunovský a neskôr pokračoval na voľnej grafike u Vincenta Hložníka.

Počas školenia bol oceňovaný za grafiku a navštevoval galérie v Mnichove a vo Viedni.

1973 – Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave na Oddelení voľnej grafiky a ilustrácie, ateliér profesora Oresta Dubaya vydala sériu novoročieniek (PF74) v ktorej boli zastúpení aj dvaja Slováci z Juhoslávie – Jozef Klátik a Pavel Pop.

1974 – Ako študent prvýkrát vystavoval na 15. októbrovom salóne v Belehrade. Vystavoval voľný grafický list Akt V., vypracovaný v technike akvaintity v roku 1973.

1975 – Po vylúčení Hložníka z VŠVU štúdium končí u Oresta Dubaya.

Na 16. októbrovom salóne v Belehrade bol laureátom Výročnej ceny za farebnú litografiu inšpirovanú politickými udalosťami v Čile Udalosť v jeseň '73 (Dogadaj u jesen '73).

Vypracoval obálku pre knihu Prázdniny v poli Pavla Gríu.

1976 – Vojak v Titograde (Podgorica).

1977 – Začal pracovať ako technický redaktor v novinách Dnevnik v Novom Sade a zároveň sa aj presťahoval do Nového Sadu. Ateliér mu zostal aj naďalej v Starej Pazove, ale začína malovať v ateliéroch iných umelcov na Petrovaradinskej pevnosti, v ateliéroch Rajka Petkovića-Bosanca a Milorada Miću Mihajlovića.

Stal sa členom Zväzu výtvarných umelcov Vojvodiny (SULUV) a začal účinkovať na ich spoločných výstavách doma a v zahraničí.

Ilustroval knihu Miroslava Dudka Svetelný korbáč.

Ilustroval knihu pre deti Červená šatka Pavla Mučajihov.

1981 – Ilustroval knihu pre deti Juraja Tušiaka Kráľovské rozprávky.

1982 – Bol zaradený do veľkej výstavy Artistas Jugoslavos na Madeire v Portugalsku. Výstava sa uskutočnila v Teatro Municipal.

1983 – V Stredisku pre kultúru Kikindy vyšla zbierka básní Nežnosti Mitu Golića, ktorú ilustroval šiestimi kresbami. Predslov do knihy napísal chýrečný Miroslav Antić.

Ilustroval knihu pre deti Zoroslava Speváka Malí velikáni.

1984 – Opúšťa pracovisko v novinách Dnevnik a začína tvoriť na voľnej nohe. O jeho grafickú tvorbu bol záujem v celej Juhoslávii, od Ľubľany, Záhrebu, Sarajeva až po Belehrad.

1985 – Popredný výtvarný kritik a kunsthistorik Miloš Arsić ho zaradil do výstavy Grafika vo Vojvodine (Grafika Vojvodine)

Vypracoval väčšiu časť cyklu grafik pod názvom Fantazmagórie.

1986 – Bola organizovaná spoločná výstava Juhoslávanskeho umenia 8 krát 6 (8 puta 6). Selektorom bol Vlado Bužančić a za predstaviteľa Vojvodiny si zvolil Pavla Popa a jeho šesť grafik. Výstava sa sťahovala od septembra z Arandelovca do Prištiny, Sarajeva a začiatkom roka 1987 do Záhrebu.

1987 – Bol zaradený do Výtvarnej encyklopédie Juhoslávie (Likovna enciklopedija Jugoslavije, Zagreb: Jugoslovenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, s. 611)

1989 – Medzi prvými daroval svoje grafiky do Stálej expozície súčasného slovenského vojvodinského výtvarného umenia do Galérie K. M. Lehotského na Gymnázium Jána Kollára v Báčskom Petrovci.

Vypracoval svoje najznámejšie grafické listy Paridov súd a Dalího duch sa túla Španielskom.

1991 – Účinkoval na 1. bienále slovenských vojvodinských výtvarníkov v Galérii Zuzky Medvedovej v Báčskom Petrovci.

1992 – Začína vznikáť cyklus perokresieb Desastres de la guerra (Hrôzy vojny) inšpirovaný Goyom a vojnou na území bývalej Juhoslávie.

1994 – Dostáva svoj ateliér na Petrovaradinskej pevnosti. Predtým to bol ateliér sochára Ljubomira Denkovića a prví susedia sa mu stávajú sochár Jovan Soldatović a maliar Mića Mihajlović.

Narodila sa dcéra Anna Léda.

Dürer, kombinovaná technika, 2013

Tapies, kombinovaná technika, 2012

Picasso, kombinovaná technika, 2012

Toulouse-Lautrec, kombinovaná technika, 2014

1997 – Samostatná výstava Desastres de la guerra (Hrôzy vojny) na Veľvyslanectve Slovenskej republiky v Belehrade. Vernisáž výstavy sa uskutočnila 7. mája.

1999 – Samostatná výstava perokresieb a grafík v Galérii Zuzky Medvedovej v Báčskom Petrovci (29. januára – 28. februára). Výstavu otvoril minister kultúry Slovenskej republiky Milan Kňažko a na vernisáži bol prítomný aj generálny riaditeľ Slovenského národného múzea v Bratislave Peter Maráky a veľvyslanec Slovenskej republiky v Belehrade Miroslav Mojžita. Počas trvania výstavy sa začali letecké útoky na Juhosláviu.

2001 – Ilustroval knihu Kráľom bude ten, ktorý sa vráti Miroslava Demáka.

2004 – Samostatná výstava v Caffè Galérii Dublin v Petrovaradíne počas apríla.

Vystavuje na trojvýstave v Slovenskom inštitúte v Budapešti (2. – 25. júna) spolu s Györgyom Ezüstom z Budapešti a Rudolfom Kocsisom z Aradu z Rumunska.

Samostatná výstava olejomalieb v Galérii Zuzky Medvedovej v Báčskom Petrovci (10. – 25. septembra).

Samostatná výstava grafík v Galérii Cesla v Novom Sade na Dunaji počas novembra a decembra.

Picasso, kombinovaná technika, 2013

2008 – Vystavuje na spoločnej výstave jubilentov – Šesťdesiatka – spolu s Máriou Gaškovou a Vierou Fajndovičovou-Súdiovou v Galérii Zuzky Medvedovej v Báčskom Petrovci (23. augusta – 30. septembra).

Samostatná výstava pri príležitosti životného jubilea v Dvorane Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v Bratislave (9. – 23. októbra). Pri tej príležitosti vyšiel aj monografický katalóg (60 s.).

Začína sa venovať kresbám cyklu obrazov venovanému najpoprednejším svetovým výtvarným umelcom.

2009 – Ilustroval knihu Kto je to Goethe? Jána Labátha.

2010 – Samostatná výstava v Collegium artisticum v Sarajeve, Bosna a Hercegovina (22. januára – 6. februára).

Samostatná výstava v predsieni divadla v Starej Pazove. Vernisáž sa uskutočnila 24. septembra.

Samostatná výstava kresieb, grafik a portrétov v Dome kultúry Obce Nový Bečej – Galéria Selo. Vernisáž sa uskutočnila 29. októbra.

2011 – Samostatná výstava grafik v Galérii 5 v Kikinde (4. – 28. februára).

2012 – Na obálke knihy Aj keby som nebol / I kada ne bih bio Miroslava Bielika bola použitá jeho grafika. Začína sa venovať malbám veľkých rozmerov cyklu obrazov venovanému najpoprednejším svetovým výtvarným umelcom.

2013 – Maľoval portréty rektorov Univerzity hospodárskej akadémie.

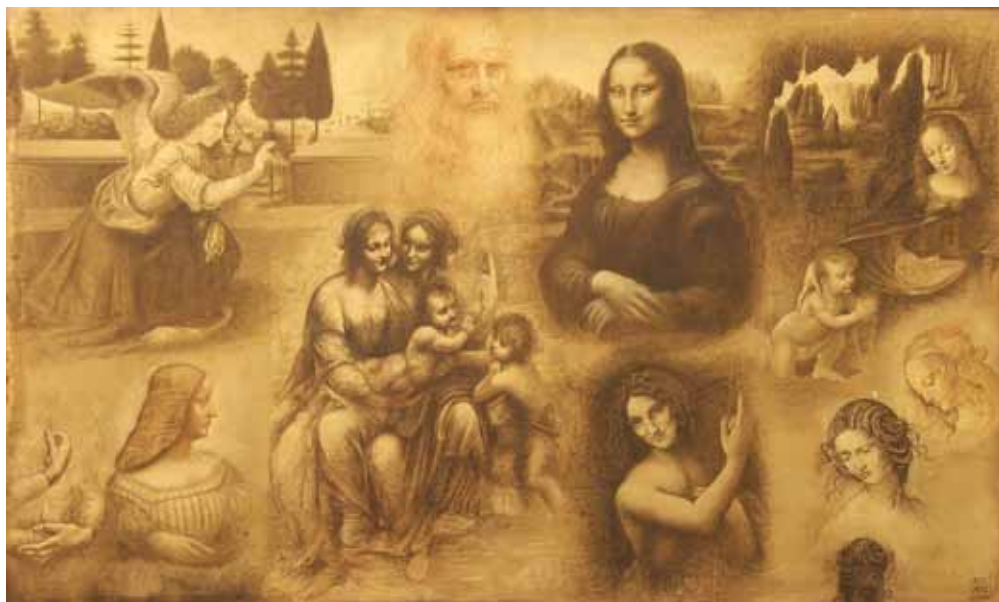
Samostatná výstava malieb v Marktlegaste v Nemecku. Vernisáž sa uskutočnila 28. apríla.

Na obálke knihy Spomienky Jána Dorču bola použitá reprodukcia jeho portrétu Jána Dorču.

2014 – V priebehu tohto roku vznikol najväčší počet malieb z cyklu venovaného popredným svetovým výtvarným umelcom.

Bruegel, kombinovaná technika, 2014

Da Vinci, kombinovaná technika, 2012

Klee, akryl na plátne, 2017

Giorgione, kombinovaná technika, 2014

Michelangelo, kombinovaná technika, 2011

2015 – Samostatné výstavy malieb venovaných veľkým majstrom výtvarného umenia – vo Vitebskom umeleckom múzeu vo Vitebsku (1. – 31. júla) a potom aj v Minsku v Bielorusku.

Samostatná výstava Portréty významných osobností vojvodinských Slovákov v Ústave pre kultúru vojvodinských Slovákov v Novom Sade. Vernisáž sa uskutočnila 6. augusta.

Samostatná výstava Portréty významných osobností vojvodinských Slovákov vo vestibule divadelnej siene Strediska pre kultúru Stará Pazova ako sprievodné podujatie Divadelného vavrína. Vernisáž sa uskutočnila 8. novembra.

Samostatne vystavoval aj v Novom Sade Na počtu veľkých majstrov (U čast velikih majstora) na Akademii vied a umení. Vernisáž bola 11. decembra.

Stal sa laureátom Výkupnej ceny Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny v Srbsku na 13. bienále slovenských výtvarníkov v Srbsku.

2016 – Na obálke monografie Kišgeci zostavovateľa Martina Prebudilu bola použitá reprodukcia jeho portrétu Jána Kišgeciho.

2018 – Ilustroval knihu veršov Nebeský oheň Michala Ďugu.

Klimt, kombinovaná technika, 2014

Pollock, kombinovaná technika, 2013

Katalóg / Catalogue: Pavel Pop, Pocta

Kurátori výstavy: Vladimír Valentík, výtvarný kritik

PhDr. Ľuboslav Moza, PhD, člen Európskej akadémie vied a umení

Napísali a zostavili: Ľ. Moza a V. Valentík

Grafická úprava / Graphic layout: Barbora Milošovičová

Tlač / Print: Kníhtlač Gerthofer

Vydal / Published by: Artem, o. z.

www.artem.sk